

Prof. RNDr. Miroslav Krumpál, CSc.

Katedra zoológie PRIF UK

Mlynská dolina, 842 15 Bratislava

E-mail: krumpal@fns.uniba.sk

Bratislava, 28.11. 2017

Posudok

na habilitačnú prácu RNDr. Mgr. Ivana Hadriána Tufa, Ph.D.

„Pôdní fauna“

Živočíšna ríša je mimoriadna svojou rozmanitosťou. V jej vývoji a diverzifikácii rozhodujúcu úlohu zohralo objavenie sa súše. Dovtedy vodné, resp. morské organizmy mohli začať využívať a kolonizovať nové prostredie. Pôsobeniu nových faktorov sa ako jedny z prvých prispôbili kôrovce zo skupiny Isopoda, dnešná skupina Oniscidea a pridali sa aj zástupcovia Hexapoda. Tieto Arthropoda sú charakteristické širokou ekologickou potenciou, ktorá sa uplatnila pri kolonizácii súše. Keďže jeden z limitujúcich faktorov – vlhkosť – bol na súši najstálejší v pôde, tak toto prostredie ako prvé využili prví kolonizátori. Dodnes je toto prostredie osídlené pôdnou faunou, ktorá sa morfológiou, správaním a inými vlastnosťami líši od obyvateľov iných ekosystémov. Charakter pôdy a jej obyvateľov si pochopiteľne pri štúdiu edafónu a epigeónu vyžaduje špecifické metódy. A práve týmto dvom aspektom sa vo svojej práci venuje Dr. Tuf. Konkrétne metódam vzorkovania, extrakcie a výberu vhodných metód štúdia rôznych aspektov biológie pôdnych bezstavovcov. Táto časť práce je zostavená z autorových publikovaných prác.

Druhá časť práce, tak isto zostavená z habilitantových prác, uvádza spektrum autorových štúdií pôdnej fauny. Väčšina prác je venovaná živočíšnej skupine Oniscidea, ale aj pavúkom a chrobákom. Uvádza adaptácie, ktoré im umožnili prechod na súš a obsadenie tohto komplexu ník, čo sa udialo v karbone. Preadaptáciami boli dorsoventrálne sploštenie tela a marsupium. K nim sa pripája celý rad morfológických, fyziologických a behaviorálnych

adaptácii. Pozoruhodné sú najmä publikácie v ktorých sa venuje behaviorálnym adaptáciám – tvorba agregácii, uplatnenie špeciálnych senzorov, registrujúcich gradienty faktorov prostredia (teplotný, vlhkostný, svetelný), vyhľadavanie úkrytov, obmedzenie aktivity atď. I ďalšie časti jeho štúdií sú venované reakciám pôdnej fauny na špecifické pôsobenie faktorov, či prostredia (evapotranspirácia, antipredačné stratégie). Zaujímavé sú aj zistenia o vplyve značkovania žižaviek na ich správanie.

V podobnom duchu by bolo možné pokračovať aj o výsledkoch prvej časti práce. Myslím si ale, že už samotné publikácie vypovedajú o ich vysokej kvalite.

Teda na záver. Predložená práca je vhodne tematicky zostavená a primerane (štandardne) rozčlenená. Samotná práca je rozdelená do dvoch tématických celkov. Ich voľba a náplň svedčí o dopredu premyslenej koncepcii a oblasti habilitantovho výskumu. Toto zistenie ma síce po prvom prečítaní prekvapilo, ale keďže Dr. Tufa poznám už dlhý čas, jeho originálne myslenie a úžasná vytrvalosť v práci vo vytýčenej problematike a dosiahnuté výsledky sú logickým vyústením a vlastne nie prekvapením.

Záverom konštatujem, že predložená habilitačná práca RNDr. Mgr. Ivana H. Tufa „Půdní fauna“ je po formálnej stránke starostlivo vypracovaná. Samotné uvedené výsledky, už skôr publikované, je treba vysoko oceniť. Prinášajú široké spektrum mimoriadnych a nových poznatkov.

Prezentované vedecké výsledky spolu s doterajšími pedagogickými, editorskými a organizačnými aktivitami uchádzača mi dávajú oprávnenie navrhnúť, aby bola habilitačná práca prijatá a po jej úspešnej obhajobe bol v súlade s platnými predpismi a ustanoveniami udelený RNDr. Mgr. Ivanovi Hadriánovi Tufovi

vedecko-pedagogický titul docent.

Prof. RNDr. Miroslav Krumpál, CSc.

Bratislava, 28. november 2017